

Ala xa masenyi firin nde Annabi Pɔlu naxan sèbe

Korinti danxaniyatœ jama ma

Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi Kitaabui findixi Annabi Pɔlu xa bataaxe firin nde nan na danxaniyatœ jama be, naxan nu na Korinti taa kui Gireki bɔxi ma. A nu bara kawandi ti naa a xa biyaasi firin nde kui. Mixi gbegbe naxa danxaniya Isa ma, kɔnɔ e pere ki mu nu gexi fande. Ndee mu nu lanxi e booree ma, ndee nu fe jaaxie rabama ginée ra, ndee nu wama e yete igbofe danxaniyatœ booree ya ma. Na birin findixi yaagi nan na diinelae tagi. Na nan a toxi Annabi Pɔlu naxa a xa bataaxe singe sèbe e ma.

Korintikae to na bataaxe singe xaran, ndee naxa Annabi Pɔlu xui suxu, e fa gbilen yunubie fɔxɔ ra. Ndee mu tin na ra. E naxa findi Pɔlu yaxuie ra, e fe birin naba a xili kanafe ra. E naxa e yete findi xeera fisamantee ra, kɔnɔ yete igboe nan tun nu e ra. Na kui, Annabi Pɔlu naxa a xa bataaxe firin nde sèbe Korinti danxaniyatœ jama ma.

Yi bataaxe a masenxi ne a Annabi Pɔlu nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xeera ra. A naxa fe gbegbe masen danxaniyatœe be, alako na wule falee naxa e madaxu a falafe ra e naxa e tuli mati Pɔlu ra sɔnɔn.

Bafe na ra, yi bataaxe marasi fanyi fima Korintikae ma wali ndee xa fe ra e nu bara naxan fɔlɔ Darisalamukae be. Danxaniyatœ ndee nu na tɔɔre kui kaame xa fe ra Isirayila bɔxi ma. Na kui, danxaniyatœ jama naxee nu na yire gbetee, e naxa kɔbiri malan e ngaxakerenyie malife ra. Korintikae singe nan na fɔlɔ, kɔnɔ Pɔlu e rasima yi bataaxe ra e xa na wali rajɔn.

Yi bataaxe findixi Kitaabui nan na naxan seriye fanyi masenma to danxaniyatœe be. A lanma won xa won tuli mati Ala xa xeerae ra naxee nɔndi masenma. Xa a sa li mixi nde fa a fala a Ala xa mixi na a ra, kɔnɔ a xa masenyi mu lanxi Isa xa xeerae xa masenyi singee ma, a mu lanma mixi xa bira na kanyi fɔxɔ ra. Ala xa won natanga na saabui jaaxi mɔɔli ma. A man lanma won xa fe birin naba danxaniyatœ booree malife ra e xa tɔɔre kui. Ala xa xanunteya mɔɔli xa lu won bɔŋe kui.

Ala xa won mali alako won xa lu a waxɔnki. Amina.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Pɔlu naxan sèbe

Korinti danxaniyatœ nama ma

1

Danxaniyatœ xa limaniya

¹ N tan Pølu, Ala bara tin naxan xa findi a xa xœra ra, n nun n ngaxakerenyi Timote, muxu bara wo xœbu, wo tan Ala xa danxaniyatœ naxee na Korinti, a nun sœniyentœ birin naxee na Akayi. ² Won Baba Ala nun won Marigi, Ala xa Mixi Sugandixi Isa, e xa hinne nun bœnæsa fi wo ma.

³ Tantui na Ala bœ, naxan findixi won Marigi Isa Baba ra, a xa Mixi Sugandixi. Baba kinikininte na a ra, naxan mixie ralimaniyama e xa fe birin kui. ⁴ Ala won nalimaniyama won ma tœre kui, alako won fan xa nœ tœrœmixi gbetœe ralimaniyade na ki. ⁵ Won ma tœre xun masama Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra ki naxœ, won ma limaniya fan xun masama a saabui ra na ki ne.

⁶ Muxu na tœrœfe alako wo tan xa limaniya nun kisi sœtœ. Muxu xa limaniya a niyama ne wo fan xa limaniya sœtœ alako wo fan xa nœ wo xa tœre ra. Won birin na tœrœfe ki keren. ⁷ Muxu a kolon a fanyi ra wo xa danxaniya sœcneyama ne, barima wo limaniya sœtœma wo xa tœre nan kui.

⁸ N ngaxakerenyie, muxu wama wo xa a kolon muxu naxankate naxan sœtœ Asi. A nu gbo dangi muxu senbœ ra, muxu fa a majœxun muxu na faxafe ne. ⁹ Na majœxunyi bara lu muxu xunyi alako muxu naxa muxu xaxili ti muxu yetœ ra, muxu xa muxu xaxili ti Ala nan na naxan faxamixie rakelima. ¹⁰ A tan nan gbansan muxu ratangaxi na faxœ jaaxi ma. A man fama na rabade muxu bœ. Muxu bara la a ra a man fama ne muxu ratangade. ¹¹ Wo fan nœma muxu malide na kui wo xa Ala maxandi ra. Mixi gbegbe na Ala maxandi muxu bœ, mixi gbegbe fama ne Ala tantude a xa hinne xa fe ra a naxan fima muxu ma.

¹² Muxu sœewaxi yi nan ma. Muxu a kolon muxu bœnœ kui a muxu bara jœre dunija kui wo ya ma sœniyenyi nun bœnœ fiixœ kui, naxan fatanxi Ala ra. Muxu jœrexí na ki ne wo ya ma dangife yire birin na. Na jœre mœoli mu kelixi adamadi xa lœnni xa ma. A kelixi Ala xa hinne nan ma. ¹³ Muxu mu sese sœbe wo ma wo mu nœma naxan tote nun a kolonde a fiixœ ra. A xœli n ma wo xa fahaamui xa kamali na xa fe ra. ¹⁴ Wo jan bara nde kolon, kœnœ wo xa fahaamui fama ne kamalide a kolonfe ra a won birin binyœ sœtœma

ne won Marigi Isa fa temui won bore xa fe ra.

¹⁵ N to na kolon, n naxa wa sigafe wo yire alako wo man xa hinne sot^o. ¹⁶ N naxa wa dangife wo yire n sigama Masedon temui naxe, n man xa dangi wo yire n kelima Masedon temui naxe. Na ki wo nōma n malide n ma biyaasi kui sigafe ra Yudaya. ¹⁷ Wo jōxō a ma nate tongoxi na a ra adamadi ki ma, naxan wøyen firin falama? ¹⁸ N bara a fala wo bē Ala tinxinxì xili ra, n mu wule falama n ma masenyi kui. ¹⁹ Ala xa Mixi Sugandixi Isa, naxan findixi Ala xa Di ra, muxu naxan masenxi wo bē, a fan mu a yete matandima. N tan, Silasi, nun Timote, muxu naxan kawandixi wo bē, na birin findixi nōndi nan na.

²⁰ Ala fama a xa laayidi birin nakamalide Isa saabui ra. Na nan a ra won «Amina» ratinma Isa xili ra Ala xa nōrē xa fe ra. ²¹ Ala nan won birin ma danxaniya rasabatixi a xa Mixi Sugandixi saabui ra. A bara won sugandi, ²² a fa a xa tōnxuma sa won ma, naxan a masenxi a won findixi a gbe nan na. A bara a yete Xaxili raso won bōrē i naxan a masenma a fama ne won kide ariyanna ra.

²³ Ala na n seede ra. N mu gbilenxi Korinti, alako a naxa findi tōrē ra wo bē. ²⁴ Muxu mu wama danxaniyatōee yamarife, kōnō muxu wama kafufe ne wo ma alako wo xa sēewa barima wo sabatixi danxaniya kui.

2

Pōlu xa biyaasie

¹ Na kui, n nu bara nate tongo a mu lanma n xa siga wo yire sunnunyi kui. ² Xa n bara wo tan tōrō, nde nōma n naseewade sōnōn? N wo tan naxee rasunnunxi, wo tan nan fa nōma na ra? ³ N nu bara na bataaxē sēbē alako wo jōrē ki, n naxan lima wo yi ra, a naxa findi sunnunyi ra n bē. A lanma wo xa findi sēewē nan na n bē. N a kolon naxan na findi sēewē ra n bē, a findima ne sēewē ra wo fan bē. ⁴ N to na bataaxē sēbē wo ma, n bōrē nu n tōrōxi, n yaye nu minima. N mu na sēbexi xē alako n xa wo tōrō. N a sēbexi ne alako wo xa a kolon n wo xanuxi ne yati.

⁵ N xa a fala wo bē, mixi naxan findixi yi tōrē saabui ra, a mu n tan xa tōrōxi. A wo tan nan tōrōxi, xa na mu a ra a bara ndee tōrō wo ya ma. ⁶ Mixi gbegbe wo ya ma e jan bara na kanyi naxankata. Na bara wasakē. ⁷ Wo dijē a ma, wo xa a ralimaniya, alako na tōrē naxa gbo ye, a fa nō a ra. ⁸ Wo naxan nabama, wo xa xanunteya masen a bē.

⁹ N bara na bataaxē sēbē wo ma, alako n xa a kolon xa wo tinma n ma yaamari

birin suxude.¹⁰ Xa wo bara dije mixi nde ma, n fan bara dije na kanyi ma. Xa fe nde bara lu wo tagi, n bara dije na birin ma wo xa fe ra Ala xa Mixi Sugandixi ya xori¹¹ alako Sentane naxa no won na. Won bara a wali ki kolon.

¹² N to siga Tiroyasi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandise, n naxa a to Marigi nu bara sooneya raba n be.¹³ Kono n boje mu nu saxi, barima n mu n ngaxakerenyi Tito lixi naa. Na nan a toxi n naxa jngu rabira e ma, n fa siga Masedon.

¹⁴ Tantui na Ala be, naxan won xun nakelima a xa Mixi Sugandixi saabui ra. Isa kolonfe fan alo labunde xiri fanyi. Ala won tan nan xeexi alako yire birin xa rakolon na masenyi ra.¹⁵ Won luxi ne alo labunde xiri fanyi Ala naxan nayensenma kisi mixie nun kisitaree tagi.¹⁶ Won findixi mixi xiri jaaxi nan na kisitaree be naxee na yahannama kira xon ma. Won findixi mixi xiri joxunme nan na kisi mixie be naxee na ariyanna kira xon ma. Kono adamadi mundun noma na wali mooli rabade?¹⁷ Muxu tan mu Ala xa masenyi masenma kobiri xa fe ra alo kawanditi ndee. Muxu kawandi tima boje fiixe nan na Ala ya xori naxan muxu xeexi. Muxu na rabama Ala xa Mixi Sugandixi nan saabui ra.

3

Ala xa walikee

¹ A lanma muxu man xa muxu yete xunmafala? Ade. Muxu hayi na bataaxe nan ma naxee muxu xunmafalamalama wo be? Ade. Muxu hayi na wo xa bataaxe nan ma naxee muxu xunmafalamalama mixi gbetee be? Ade.² Wo naxan nabama wo xa dunijneigiri kui a luxi ne alo bataaxe naxan muxu xunmafalamalama mixi birin be. Na masenyi ragataxi muxu boje kui, alo masenyi sebexi bataaxe kui ki naxe alako mixi birin xa a kolon.³ Wo tan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa bataaxe nan na. Muxu xa wali bara a niya na bataaxe xa sebe wo boje ma. A mu sebexi dube xa ra, a sebexi Ala Xaxili nan na, naxan na na. A mu sebexi geme walaxe xa ma, a sebexi wo boje nan ma.

⁴ Lanlanterea na muxu be Ala ya i, a xa Mixi Sugandixi saabui ra.⁵ Won mu fata fefe ra won yete senbe ra. Won ma fate fatanxi Ala nan na.⁶ Ala nan a niyaxi won xa no a xa saate neene kawandise. Na saate mu fatanxi Ala xa yaamarie xa ra naxee sebexi. A fatanxi Ala Xaxili nan na, naxan mixi rakisima. Ala xa yaamari sebexi mu mixi rakisima.

⁷ Ala xa yaamarie to sebe geme walaxe ma, Annabi Munsa yatagi naxa noro han Isirayilakae mu no e ya tide a ra. Hali na yaamarie to fa findixi faxe nan na mixie be, e

xa nore nu gbo. Konco nde nu luma ba ra na nore ra.⁸ Ala Xaxili naxan nabaxi, na wali noroma dangife na nore singe ra naxan fatanxi na yaamari sebexie ra.⁹ Na yaamarie sebexi gome walaxee nan ma, naxee nu noroxi, konco e findi faxe nan na mixie be. Ala Xaxili naxan nabaxi, naxan a niyama mixie xa tinxinyi soto, na nore gbo na nore singe be.¹⁰ Naxan singe nu noroxi, a xa nore bara jon nore fisamante setti ma.¹¹ Na fe singe nu noroxi, konco a mu bu. Ala Xaxili naxan nabaxi, na buma ne abadan. Na nore gbo na nore singe be pon!

¹² Won to won xaxili tixi na ra, won bara limaniya soto a fanyi ra.¹³ Won mu luxi ala Annabi Munsa naxan a yatagi makoto mafelenyi ra alako Isirayilakae naxa e ya ti na nore ra, naxan nu luma ba ra.¹⁴ Konco e xaxili xorexco. Han to e mu fe fahaamuma a fanyi ra, e saate fori xaranma temui naxe. A luxi ne ala na mafelenyi, naxan nu Annabi Munsa yatagi makotoxi, a man na e yatagi ma, e mu fefe igbema. Na fahaamutareja mu nomma bade, fo mixi na la Ala xa Mixi Sugandixi ra.¹⁵ Han to e luxi ala na mafelenyi na e yatagi makotofe, e mu fahaamui soto e bope kui, e Tawureta Munsa xaranma temui naxe.

¹⁶ Konco mixi na a ya rafindi Marigi ma, na luxi ne ala na mafelenyi bara ba na kanyi yatagi ma, a fa fahaamui soto.¹⁷ Won Marigi findixi Ala Xaxili Seniyenxi nan na. Marigi Xaxili nan xoreya fima mixi ma.¹⁸ Xa na mafelenyi baxi won yatagi ma, Marigi xa nore naxan yanbama won ma, won fama ne na nore masende mixi gbetee be. Won Marigi Xaxili won masarama ne a misaali ra, won ma nore xun nu masa.

4

Kawandila wali ki

¹ Ala to a xa wali soxi muxu yi ra a xa hinne saabui ra, limaniya mu bama muxu yi ra.² Muxu wali ki mu noxunxi, yaagi yo mu na a kui. Muxu mu mixi madaxuma, muxu mu Ala xa masenyi mafindima. Muxu nondi nan masenma mixi birin be, alako e xa la muxu ra Ala ya i.³ Muxu xa xibaaru fanyi fiixe mixi birin be, fo kisitaree,⁴ barima e mu danxaniyaxi. Yi waxati mixie marigi bara a ragiri e xaxili naxa fahaamui soto xibaaru fanyi ma Ala xa Mixi Sugandixi noroxi xa fe ra, naxan findixi Ala misaali ra.

⁵ Muxu mu muxu yete kan xa fe xa kawandima. Muxu xa kawandi a masenma ne a Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan findixi muxu Marigi ra, a nun muxu fan findixi wo xa konyie nan na Isa xa fe ra.⁶ Ala naxan a masenxi, «Naiyalanyi xa yanba dimi kui,» a tan bara a xa nore masen muxu be a xa Mixi Sugandixi saabui ra.⁷ Konco na nore hagigé saxi

muxu bɔŋe ma, bɔŋe naxan sənbə xurun alɔ feŋe, alako mixie xa a kolon na sənbə xungbe fatanxi Ala nan na, a mu fatanxi muxu tan xa ra.

⁸ Kontɔfili bara muxu xeten, kɔnɔ muxu mu butuxunxi. A bara muxu xaxili ifu, kɔnɔ limaniya mu baxi muxu yi ra. ⁹ Muxu bara jaxankate sɔtɔ, kɔnɔ Ala mu muxu raboloxi. Fe xɔrɔxɔe bara muxu rabira, kɔnɔ a mu nɔxi muxu ra. ¹⁰ Muxu xa tɔɔre muxu xa dunijneigiri kui, a maniyaxi Isa gbe nan na naxan faxa wuri magalanbuxi ma. Muxu na tɔɔre sɔtɔxi ne alako muxu xa Isa xa xunnakeli fan masen muxu xa dunijneigiri kui. ¹¹ Muxu na tɔɔrɔfe Isa xa fe nan na muxu xa dunijneigiri kui, alako Isa xa xunnakeli fan xa makenen muxu xa simaya kui.

¹² Na nan na ki muxu na saya kira nan xɔn ma, alako wo tan xa kisi sɔtɔ. ¹³ A səbəxi Kitaabui kui, «N to danxaniya, na nan a to n naxa wɔyɛn.» Muxu fan to danxaniyaxi, muxu wɔyɛnxi na nan ma. ¹⁴ Muxu na rabaxi ne, barima muxu bara a kolon naxan Marigi Isa rakelixi faxe ma, a fama ne muxu fan nakelide faxe ma Isa xa fe ra, a won birin xanin a yire. ¹⁵ Muxu tinxi na tɔɔre birin na wo xa fe ra. Muxu tɔɔrɔma ne alako mixi gbegbe xa Ala xa hinne kolon, e fa tantui nun matɔxɔe rasiga a ma.

¹⁶ Na kui, limaniya mu bama muxu yi ra. Hali muxu fate to na kanafe, muxu bɔŋe na fanfe lɔxɔ yo lɔxɔ, ¹⁷ barima muxu xa tɔɔre xunxuri naxan mu buma, a na xunnakeli xungbe raminife muxu be, xunnakeli naxan maniyɛ mu na, naxan mu jɔnma abadan. ¹⁸ Muxu xaxili mu tixi fe toxi xa ra. Muxu xaxili tixi fe nan na naxan mu toma. Fe toxi mu buma, kɔnɔ fe naxan mu toma na tan buma ne abadan.

5

Ariyanna kira

¹ Won a kolon, won fate luxi ne alɔ bage, won nii sabatixi dɛnnaxe. Na bage na kana, won banxi gbete sɔtɔma ne ariyanna, won luma dɛnnaxe abadan. Ala nan na banxi yailanxi won be, adamadi mu naxan tixi. ² Won wa xui minima yi bage kui, barima won sabatide naxan na koore, na xɔli na won ma, taa fanyi naxan na ariyanna. ³ Na banxi neɛne misaalixi donma nan na. Won wama donma neɛne ragorofe won ma, alako won naxa lu won mageli ra. ⁴ Danmi won na yi bage kui, won wa xui raminima, barima won mu wama donma xa ba won ma. Won wama ne donma neɛne xa ragoro won ma, alako kisi xa nɔ faxe ra. ⁵ Ala won daaxi na kisi nan ma fe ra. A bara a yete Xaxili ragoro won ma naxan a masenma a fama ne won kide ariyanna ra.

⁶ Na nan a toxi won limaniyaxi. Won a kolon, danmi won nii sabatixi yi fate i, won makuya Marigi ra. ⁷ Won ma jere kui won xaxili tixi fe nan na won mu naxan toxi sinden. ⁸ Won ma limaniya xa fe ra, won wama kelife yi fate kui, won xa sabati Marigi xonyi. ⁹ Na kui, xa won nii na won fate kui, xa na mu a ra won nii bara keli won fate kui, won fe birin nabama Ala sago rakamalife nan na. ¹⁰ Won na rabama ne barima Ala xa Mixi Sugandixi fama ne won birin makiitide, alako kankan xa a sare soto a xa fe fanyie nun a xa fe jaaxie ma, a naxee rabaxi a xa dunijneigiri kui.

¹¹ Muxu to Marigi xa yaragaaxui kolon, muxu katama mixie nan nafade Ala ma. Ala muxu jere ki kolon. N wama lafe a ra, wo fan muxu jere ki kolon wo boje kui. ¹² Muxu mu wama gblenfe muxu xunmafalafe ra wo be. Muxu wama ne tun wo xa jelixin muxu xa fe ra, alako wo xa no mixie yaabide naxee e yete igboma fee fufafu ra, naxee mu kelima e boje kui. ¹³ Xa muxu bara so fe ndee kui naxan luxi alo daxuna dunija mixie be, muxu na rabaxi Ala nan be. Kono xa muxu bara jere xaxili fanyi bere ra, muxu na rabaxi wo tan nan be.

¹⁴ Ala xa Mixi Sugandixi xa xanunteya nan muxu tutunma. Muxu bara a kolon mixi keran bara faxa adama birin be. Na kui, mixi birin bara faxa. ¹⁵ A bara faxamixi birin be, alako naxee njene a ra e xa e yete waxonfe lu na, e xa wali Isa be naxan faxa e be, naxan man keli faxe ma e be. ¹⁶ Na nan a toxi, kelife yakosi, won mu mixi toma alo dunija mixie e toma ki naxe. Singe won nu Ala xa Mixi Sugandixi toma ne alo dunija mixie a toxi ki naxe, kono yakosi won mu a kolonxi na ki sonon.

¹⁷ Mixi nun Ala xa Mixi Sugandixi na lu fe keran kui, a findima mixi neene nan na. A xa fe fori bara masara fe neene ra. ¹⁸ Na birin fatanxi Ala nan na, naxan won nagbilenxi a yete ma a xa Mixi Sugandixi saabui ra. A man bara wali taxu won na adamadie ragbilenfe ra a ma. ¹⁹ Ala bara dunija ragbilen a ma a xa Mixi Sugandixi saabui ra, a dijene adamadie xa yunubie ma. A man bara na masenyi so won yi ra naxan a niyama mixie xa gbilen a ma. ²⁰ Na kui, won bara findi Ala xa Mixi Sugandixi xa xeerae ra. A luxi ne alo Ala na kawandi tife won tan nan saabui ra. Muxu bara wo mayandi Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, wo xa gbilen Ala ma. ²¹ Isa naxan mu yunubi yo rabaxi, Ala bara a findi won ma yunubi sare ra. Na nan a toxi won findixi tinxin mixie ra Ala ya tote ra Isa saabui ra.

Ala xa walik e e xa marasi

¹ Muxu tan, Ala xa walik e e, muxu bara wo rasi wo naxa Ala xa hinne s  t   fu ra.² Ala bara a masen Kitaabui kui, «N bara wo xa duba suxu n ma hinne waxati, n bara wo mali wo xa kisi l  x  e.» Wo xa a kolon Ala xa hinne waxati bara a li. To nan findixi kisi l  x  e ra wo b  .

³ Muxu tan mu sese rabama naxan n  ma mixi ratantande, mixie fa a fala a muxu wali kobi nan nabaxi. ⁴ Muxu bara fe birin naba xili fanyi s  t  fe ra Ala xa walike lanma a xa naxan naba. Muxu bara tunnab  xiya raba jaxankate, setarepa, nun k  nt  fili kui. ⁵ E bara muxu b  nb  , e muxu raso geeli kui, e gali b  je rate muxu xili ma. Muxu bara wali x  r  x  e raba, muxu mu xi, muxu bara kaame. ⁶ Muxu bara muxu tunnab  xi seniyenyi, fahaamui, dij  , fe fanyi, xaxili seniyenxi, nun xanunteya fiixe kui. ⁷ Muxu mu ba n  ndi falafe, muxu fe birin nabama Ala s  nb   saabui nan na. Muxu bara Ala xa gere fanyi suxu tinxinyi kui muxu b  lex   firin na. ⁸ Muxu walima biny   nun yelebui s  t  e nan kui. Muxu bara xili fanyi nun xili kane s  t  . Ndee bara muxu findi wule falee ra, k  n  o muxu n  ndi gbansan nan falama. ⁹ Hali e muxu kolon, e fe rabama muxu ra al   e mu mixi naxan kolon. Muxu maniyama mixi ra naxan na saya kira x  n ma, k  n  o muxu mu faxaxi. Muxu bara jaxankata, k  n  o muxu mu faxaxi. ¹⁰ Sunnun mixie nan muxu ra, k  n  o se  w   na muxu b  je kui. Setaree nan muxu ra, k  n  o bannaya na muxu yi ra. Misikiin  e nan muxu ra, k  n  o fe birin na muxu yi ra.

¹¹ Muxu mu masenyi yo n  xunxi wo ma. Wo xa fe bara lu muxu sondonyi ma. ¹² Muxu b  je mu balanxi wo ma, k  n  o wo tan bara wo b  je balan muxu mabiri. ¹³ N ma die, yandi, wo fan xa xanunteya xun xa masa muxu mabiri.

¹⁴ Lanyi naxa lu wo nun danxaniyat  re tagi. Munse na tinxinyi nun tinxitareya tagi? Naiyalanyi nun dimi n  ma lude yire keren? ¹⁵ Ala xa Mixi Sugandixi nun Sentane lanma fe keren ma? Danxaniyat  e nun danxaniyat  re lanma munse ma? ¹⁶ Kuye toma Ala xa h  r  m  banxi kui? Won tan nan findixi Ala Ni  ne xa h  r  m  banxi ra. Ala yati a fala ne, «N j  rem   ne wo ya ma. Wo Marigi Ala nan n na, wo fan findima ne n ma j  ma ra.» ¹⁷ Na nan a toxi Marigi naxa a fala, «Wo xa mini e ya ma, wo xa lu wo xati ma. Wo naxa din fe seniyentare ra, alako n xa wo ras  ne.» ¹⁸ Ala Xili Xungbe Kanyi xa masenyi nan ya, «N findima wo baba nan na, wo tan fan findi n ma die ra.»

Pɔ̄lu xa xanunteya Korintikae bɛ

¹ N xanuntenyie, Ala to na laayidi mɔ̄olie tongo won bɛ, won fate nun won bɔ̄ne xa lu səniyenyi kui. Won ma səniyenyi xa kamali Ala xa yaragaaxui kui.

² Wo xa tin muxu xa fe ra. Muxu mu fe jaaxi yo rabaxi wo ra, muxu mu wo xun nakana, muxu mu wo rawali. ³ N mu wama kiiti jaaxi safe wo ma. N jan bara a fala wo bɛ xanunteya na won tagi han muxu bara tin fe birin nabade wo bɛ, hali na findima faxe nan na. ⁴ Lanlanteya fanyi na won tagi. N bara nelexin wo xa fe ra, na fan bara findi limaniya ra n bɛ. Hali n na tɔ̄re kui, wo bara a niya n ma sseewɛ xa kamali.

⁵ Muxu to fa Masedon, muxu mu malabui sɔ̄tɔ̄, muxu tɔ̄re mɔ̄cli birin nan li naa: Gere na muxu rabilinyi, gaaxui fan na muxu bɔ̄ne ma. ⁶ Kɔ̄nɔ Ala, naxan mixi limaniyatare ralimaniyama, a bara muxu fan nalimaniya Tito fafe saabui ra. ⁷ A fafe gbansan xa mu a ra. Wo mœenixi a ma ki naxe, na fan bara findi limaniya ra muxu bɛ. A bara a fala muxu bɛ n xɔ̄li bara wo suxu, han na bara findi yaye ra wo bɛ. A bara wo xa marafanyi xa fe fala muxu bɛ n tan mabiri. Na bara n naseewa a fanyi ra.

⁸ N a kolon n ma bataaxe bara wo rasunnun, kɔ̄nɔ a mu jaaxu n bɛ. Hali n to mu nu wama n ma bataaxe xa wo rasunnun, n a kolon na sunnunyi xɔ̄n mu kuya fa. ⁹ Yakɔsi n bara nelexin na xa fe ra. N mu nelexin wo xa sunnunyi xa ra, kɔ̄nɔ n nelexinxı nɛ barima na sunnunyi bara a niya wo xa tuubi. Na kui, n a kolon na sunnunyi fatanxi Ala nan na, a mu fatanxi muxu tan xa ra. ¹⁰ Ala mixie rasunnunma nɛ alako e xa tuubi, e fa kisi. Na sunnunyi mɔ̄cli mu findima mɔ̄ne ra, kɔ̄nɔ sunnunyi naxan fatanxi dunipa ra, na findima faxe nan na.

¹¹ Ala bara na sunnunyi rawali wo xa fe ra, alako wo xa wo tunnabɛxi, wo xa wo yetɛ xunmafala, wo xa xɔ̄nɔ fe jaaxi ma, wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa fe fanyi suxu sənbɛ ra, wo xa fe jaaxi makiiti. Wo bara a masen wo bɔ̄ne fiixɛ ra fe dangixi kui. ¹² N to bataaxe sɛbɛ wo ma, n mu a sɛbɛxi na fe jaaxi rabae xa fe xa ra, n mu a sɛbɛ na mixi xa fe ra naxan bara fe jaaxi sɔ̄tɔ̄. N a sɛbɛ nɛ alako muxu xa marafanyi naxan na wo bɛ a xa mini kɛnɛ ma Ala bɛ. ¹³ Na birin bara muxu ralimaniya. Muxu man bara nelexin Tito xa sseewɛ xa fe ra, wo naxan bɔ̄ne ralimaniyaxi a fanyi ra. ¹⁴ N nu bara fe fanyi fala a bɛ wo xa fe ra. Wo mu n nayaagixi na kui. Muxu naxan falaxi wo bɛ, a birin findixi nɔ̄ndi nan na. Muxu naxan falaxi Tito bɛ wo xa fe ra, na fan birin findixi nɔ̄ndi nan na. ¹⁵ Wo xa marafanyi a bɛ, a xun bara masa, barima wo to a rasene, a bara wo xa batui nun wo

xa yaragaaxui to.¹⁶ N bara jəlexin na lanlanteya ra naxan na won tagi, a mu kanama fefe ma.

8

Danxaniyatœ jnama xa mali

¹ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo bε Ala hinnexi Masedon danxaniyatœ jnamea ra ki naxε. ² Hali e to nu na paxankate xɔrɔxɔe kui, e xa sεewε xungbe nun e xa setareja xɔrɔxɔe a niyaxi ne e xa ki ti a fanyi ra. ³ N bara findi e xa seede ra. E bara mixi ki alo e nu nɔma naxan na, e man dangi na ra. ⁴ E naxa muxu mayandi e yetε panige ra, a e fan xa seniyentœe mali alo booree a rabama ki naxε. ⁵ Na bara dangi muxu waxɔnfe ra. A singe e naxa e yetε fi Marigi ma. Na dangi xanbi, e man naxa e yetε fi muxu ma alo Ala nu wama a xɔn ma ki naxε.

⁶ Muxu bara Tito rasi, a xa na wali fanyi rakamali wo bε a naxan fɔlɔxi. ⁷ Wo bara xunnakeli sɔtɔ fe birin kui, alo wo xa danxaniya, wo xa masenyie, wo xa lɔnni, wo xa tunnabexi, nun wo xa xanunteya muxu xa fe ra. Wo xa xunnakeli sɔtɔ yi wali fanyi fan xa fe ra. ⁸ N mu wo yamarife xε. N wama a kolonfe ne xa wo xa xanunteya fiixe alo booree gbe fiixexi ki naxε.

⁹ Wo a kolon won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, a hinnexi won na ki naxε. Fe birin nu na a yi ra, kɔnɔ a naxa diphε na birin ma wo tan bε, alako wo xa banna a xa setareja saabui ra. ¹⁰ N bara wo rasi na ma alako a xa findi fe fanyi ra wo bε. Yaala wo tan nan singe na nate tongo, wo tan nan singe kɔbiri malan fɔlɔ. ¹¹ Yakɔsi fa, wo xa na rajɔn, alako wo panige fanyi xa kamali wo xa feɛre bɛre ra. ¹² Xa wo mixie kima panige fanyi ra, wo e mali wo nɔma naxan na, na findima fe fanyi ra. Xa na feɛre mu na wo yi ra, fefe mu a ra.

¹³ Muxu mu wama wo tan xa tɔɔrɔ alako booree xa se sɔtɔ. Wo birin xa lan. ¹⁴ Yi waxati, wo harige fanyi nɔma ne e malide e xa setareja kui. Waxati gbɛtε, e tan fan harige fanyi nɔma ne wo fan malide wo xa setareja kui. Na kui, wo birin bara lan,¹⁵ alo a sɛbexi Kitaabui kui ki naxε, «Naxan a gbegbe malanxi, a mu dangi a i. Naxan dondoronti malanxi, a a hayi lixi ne.»

¹⁶ Ala tantu, barima Ala bara a niya wo xa fe xa lu Tito bɔjε kui, alo muxu tan. ¹⁷ A bara muxu xa marasi suxu. A man bara nate tongo a yetε ra jəlexinyi kui, a xa siga wo yire. ¹⁸ Muxu na muxu ngaxakerenyi nde xεɛfe a matide, danxaniyatœ jnama naxan

birin matōxōma a xa kawandi xa fe ra.¹⁹ Danxaniyatōe jamae bara a sugandi a xa muxu fan mati na kōbiri xaninde. Muxu na birin nabama ne alako Ala xa matōxōe sōtō, a nun man muxu xa janige fanyi xa raba.²⁰ Muxu mu wama mixi yo xa fe jaaxi to muxu wali ki ma, muxu na kōbiri ya rafanyi rawalima ki naxē.²¹ Muxu fe fanyi nan tun fenma na wali kui Marigi nun adamadie ya xōri.

²² Muxu na won ngaxakerenyi gbete fan xeefe booree matide. Muxu bara a to sanya wuyaxi, muxu xa fe na a bōne ma senbe ra. Yakōsi, nde bara sa na senbe fari, barima a man bara la wo tan na.²³ N waliboore Tito findixi n tan nan ma xeera ra wo bē. A matimae findixi danxaniyatōe jamae nan ma xeerae ra Ala xa Mixi Sugandixi xa binyē xa fe ra.²⁴ Na kui, wo xa wo xa xanunteya masen yi mixie bē alako danxaniyatōe jama birin xa a kolon muxu fe fanyi naxee falaxi wo xa fe ra, a nōndi na a ra.

9

Danxaniyatōe mixi malima ki naxē

¹ Hali n mu bataaxe sebē wo ma seniyentōe malife xa fe ra. ² N jan bara wo janige fanyi kolon. N bara wo matōxō Masedonkae bē, a falafe ra wo tan Akayikae redixi na kōbiri malanfe ra kabi yaala. Wo to na nate suxu senbe ra, e fan bara wa sofe na kui. ³ Yakōsi n na n ngaxakerenyie xeefe wo yire, alako n matōxōe naxan nabaxi wo xa fe ra, a naxa findi wule ra. Wo xa kōbiri malan sinnanyi ma, alako e xa a li naa alō n wo xa fe fala e bē ki naxē. ⁴ Xa a sa li n nun Masedonkae mu wo xa laayidi tongoxi rakamalixi lima naa, na findima yaagi nan na n bē, a findima yaagi belebele nan na wo fan bē. ⁵ Na kui, n bara n ngaxakerenyie xee wo yire sinnanyi ma, alako wo xa laayidi xa kamali. Na ki wo nōma na rabade wo waxōnki, alako a naxa findi fe xōrōxōe ra wo bē.

⁶ Wo xa ratu a ma, a naxan sansi xōri xuri rawalima, a fan sansi xuri di nan sōtōma. Naxan sansi xōri gbegbe rawalima, a fan sansi gbegbe sōtōma ne. ⁷ Kankan xa mixi ki a yēte janige ra. Teku mu a ra. A naxa mixi ki nimise kui. Naxan mixi kima seewe kui, na nan nafan Ala ma. ⁸ Ala nōma barake mōoli birin nagorode wo ma. Nee wo hayi lima ne, e man dangi a ra, alako wo xa nō wali fanyi mōoli birin nabade. ⁹ A sēbēxi Kitaabui kui, «A bara setaree ki a fanyi ra. A xa tinxinyi buma abadan.» ¹⁰ Ala naxan sansi xōri fima sansisi ma, a a rabalo taami ra, a man wo tan ma feere rawuyama ne, alako wo xa wali tinxinxie fan xa wuya.¹¹ Ala wo kima feere gbegbe nan na, alako wo fan xa mixie ki a fanyi ra. Mixie fama ne Ala tantude wo xa mali xa fe ra, muxu naxan

soma e yi ra wo xili ra.¹² Wo naxan fima səniyentɔee ma, a e hayi lima ne, a man findi tantui gbegbe ra Ala be.¹³ Mixie na wo xa wali to, e Ala tantuma ne, barima wo xa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, a bara findi batui ra. E Ala tantuma ne wo xa mali xa fe ra, wo hinnexi e ra naxan na, a nun mixi birin.¹⁴ E fama ne Ala maxandise wo be xanunteya ra, barima e a kolon Ala bara hinne wo ra a fanyi ra.¹⁵ Ala tantu a xa hinne xa fe ra naxan dangi fe birin na.

10

Pəlu wɔyen ki

¹ N tan Pəlu, n wama wo rasife Ala xa Mixi Sugandixi xa dijəe nun a xa fanyi nan saabui ra. Wo naxe a n sənbə mu gbo n na wo ya ma təmui naxe, fo n na makuya wo ra, n fa wɔyen xɔrɔxɔe fala wo be.² N bara wo mayandi, wo naxa a niya n ma wɔyenyi xa xɔrɔxɔ n fa təmui wo yire. Ndee jəoxə a ma muxu na jərefe adama ki nan tun ma. N wɔyənma a xɔrɔxɔe ra na mixie nan be.

³ Adamadi nan muxu ra, kənə muxu mu gere soma adama ki xa ma.⁴ Muxu mu gere soma adamadi xa gerosee xa ra. Muxu gere soma Ala xa gerosee nan na naxee nəma Sentane sənbəe kanade. Muxu majɔxunyi birin xun nakanama ne⁵ naxan Ala xa fe kolonyi matandima yete igbona kui. Majɔxunyi birin xa lu Ala xa Mixi Sugandixi xa yaamari bun ma.⁶ Wo na wo xa batui rakamali, naxan na tondi na ra, muxu fama ne na kanyi jaxankatade.

⁷ Wo xa na fe mato a fanyi ra. Xa mixi la a ra a findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan gbe ra, a xa a kolon muxu tan fan na na ki ne.⁸ N mu yaagima wɔyenyi xungbe falafe ra wo be Marigi xa yaamari xa fe ra, a naxan fixi n ma alako n xa wo mali sənbə sətəde. A mu n xəexi wo xun nakanade xə.⁹ N mu findixi mixi xa ra naxan nəma wo magaaxude n ma səbeli ra, alɔ wo a majɔxunxi ki naxe.¹⁰ Ndee a falama, «A xa bataaxee sənbə gbo, e xɔrɔxɔ, kənə a gundi yati na fa, a sənbə mu gbo, a xa masenyi yusi yo mu na.»¹¹ Na kanyie xa a kolon muxu naxan falama muxu xa bataaxee kui, muxu fama ne na birin nakamalide muxu fa təmui.

¹² Muxu mu suusama muxu yete misaalide yete igboe ra. Muxu mu wama muxu yete maniyafe e ra. E na e yete igbo e yete xa majɔxunyi ra, e bara gə e xa lənnitareja masende.¹³ Muxu mu wama muxu yete xa fe falafe han pon! Ala yaamari naxan fixi muxu ma mixie be muxu naxee xaranma, muxu na nan falama wo be.¹⁴ A mu luxi alɔ

muxu mu siga wo yire. Muxu singe nan wo lixi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi ra.¹⁵ Muxu mu matɔxɔe fenma han a dangi a i mixi gbetee xa walie xa fe ra, fo wali naxan soxi muxu tan yi ra. Muxu wama naxan xɔn, wo xa danxaniya xun xa masa, muxu xa wali xa gbo wo ya ma.¹⁶ Na ki muxu nɔma ne Ala xa xibaaru fanyi masende yire gbete naxee dangi wo ra. Muxu mu matɔxɔe fenma mixi gbetee xa wali fɔxie ra.¹⁷ Xa mixi wa a yete matɔxɔfe, Marigi wali naxan nabaxi a xa dunjneigiri kui, a xa a yete matɔxɔ Marigi xa fe ne i.¹⁸ Barima yete matɔxɔe xa mu rafan Marigi ma, fo Marigi yete naxan matɔxɔma.

11

Pɔlu xa wali

¹ Wo xa wo haake to n bε, alɔ wo jan na a rabafe ki naxε, n xa n ma daxuna nde fala wo bε. ² Wo rafan n ma Ala xa xanunteya ra, naxan mu wama a firin nde xɔn. N wo soxi Ala xa Mixi Sugandixi gbansan nan yi ra, alɔ gine naxan fixi xeme ma a dimedi. ³ Kɔnɔ n gaaxuxi ne mixi ndee fa wo madaxufe, e fa wo xaxili makuya Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, wo biraxi naxan fɔxɔ ra bɔjε fiixε ra. Na kui, wo luma ne alɔ Neene Mahawa bɔximase naxan madaxu yunubi xa fe ra. ⁴ N a falama na fe nan ma, wo wo tuli matima mixi nan na, naxan Isa xa fe masenma wo bε ki gbete, bafe muxu gbe ki ra. Wo man tinma xaxili gbete suxude, bafe Ala Xaxili Səniyɛnxi ra wo naxan sɔtɔxi. Wo masenyi nde rabatuma naxan mu lanxi muxu xa masenyi ma, wo laxi naxan singe ra.

⁵ Kɔnɔ n a kolon n mu xurun na mixie bε, naxee e yete findixi wo bε xεera fisamantee ra. ⁶ Hali n wɔyεn ki mu tofan a gbe ra, kɔnɔ n xaxili tan gbo. Muxu bara na masen wo bε a fanyi ra. ⁷ N to n yete magoro Ala xa xibaaru fanyi masenfe ra wo bε sare xanbi, alako wo tan xa fe xa mate, na findixi tantanyi nan na wo bε? ⁸ N bara danxaniyatɔe jnama gbetee makula, alako n xa nɔ walide wo bε sare xanbi. N mu n ma kɔntɔfili dɔxɔxi mixi yo xun ma wo ya ma. ⁹ Masedon danxaniyatɔee nan fa n malide n ma tɔɔre kui. N na birin naba ne alako n naxa findi kote ra wo bε. Han ya na xaxili na n yi ra. ¹⁰ N xa nɔndi fala wo bε Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, n walixi wo bε sare xanbi ki naxε, n man walima na ki ne Akayi bɔxi birin ma, barima na findixi xunnakeli nan na n bε. ¹¹ Munfe ra? N mu na rabaxi wo tan bε xanunteya xa ra? Ala a kolon. ¹² N naxan nabaxi, n man gbilenma ne na raba ra, alako mixi yo naxa nɔ e misaalide muxu ra. Ndee wama na binyε nan xɔn. ¹³ Na mixie e yete findixi wo bε xεera fisamantee ra, kɔnɔ wule

falee nan e ra, naxee mixi madaxuma, a falafe ra e tan nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa xeerae ra.¹⁴ Kono na mu findima de ixare ra, barima hali Sentane a mixi madaxuma, a a yete kan misaali maleke noroxi ra.¹⁵ Sentane xa walikee fan birama na misaali nan foxo ra, e fa e yete masen walike tininxie ra. E fama ne e sare sotode.

¹⁶ Wo xa wo haake to n be, n fan xa n yete matoxo dondoronti, kono wo naxa a majoxun daxuna ra de! Hali wo a majoxun daxui na n na, wo xa dije alako n xa n gbe fala wo be.¹⁷ Na kui, n mu woyenma Marigi waxonki ma. N woyenma daxui ki nan ma naxan wama a yete matoxofe.¹⁸ Mixi gbegbe to so yete igboja kui adamadi ki ma, n fan xa n kan matoxo.¹⁹ Wo tan xaxilimae, wo tinma xaxilitaree ra temui birin.²⁰ Wo tan tinma wo xa findi konyie ra, mixie xa wo rawali a jaaxi ra, e xa se birin ba wo yi ra, e xa e ya ragoro wo ma, e man xa wo de ragarin.

²¹ N bara a fala wo be yaagi ra, muxu tan mu na senbe mooli masenxi wo be. Kono e suusaxi e yete kan matoxoe naxan na, fo n fan xa suusa na ra, hali a findi xaxilitarena ra n be.²² Eburu mixie nan e ra? N tan fan findixi Eburu mixi nan na. Isirayilakae nan e ra? N tan fan findixi Isirayilaka nan na. Iburahima bonsoe nan e ra? N tan fan Iburahima bonsoe nan n na.²³ Ala xa Mixi Sugandixi xa walikee nan e ra? Wo wo haake to n be de, n tan dangi e ra. N bara wali dangi e ra, n bara sa geeli dangife e ra, n bara bonsoe soto dangife e ra, n bara makore faxe de ra dangife e ra.

²⁴ Sanmaya suuli Yuwifie n bonboma sebere ya tongo saxan nun solomanaani ra.²⁵ Sanmaya saxan e n bonboma gbengbeta ra. Sanmaya keran e bara n magono gemee ra. Sanmaya saxan n ma kunkui dulama baa ma. Sanmaya keran n bara xi keran nun koer keran nadangi ye xoora baa ma.²⁶ N ma biyaasi wuyaxi kui, n bara tooro xure igirife ra, n bara tooro mujetie xa fe ra, n yete kan bonsoe mixie bara n tooro, kaafirie fan nu bara n tooro. N bara tooro taae, gbengberenyi, nun baa ma. Danxaniyatoe wule falee fan bara n tooro.²⁷ N bara tooro wali xoroxe xa fe ra. Sanmaya wuyaxi n mu xi, n mu baloe soto, n mu ye min, n lu kaame ra, n mu sose soto nemere ra.²⁸ Naxan saxi na birin fari, loxoye n kontofilima danxaniyatoe jamae xa fe ra.²⁹ Senbe na ba mixi nde, a bara ba n fan na. Danxaniyatoe na yunubi fe raba, a n sondonyi tooroma ne alo te na sa a ma.

³⁰ Iyo, xa a lanma n xa n yete matoxo fe nde ra, n nan n yete matoxoma n ma senbetareya nan na.³¹ Ala, naxan findixi Marigi Isa baba ra, naxan matoxoma abadan, a a kolon n mu wule falama.

³² Damasi gomina, naxan nu na Mange Aretasi xa yaamari bun ma, a naxa taa

naadée balan alako a xa n suxu,³³ kōnō danxaniyatōe naxa n nagoro taa tētē wunderi ra debe kui, n fa n ba a yi ra.

12

Pōlu xa matōxōe

¹ N lanma n xa nde sa na matōxōe fari? Na yusi mu na, kōnō n man xa laamatunyie nun masenyie xa fe fala wo bē Marigi naxee fixi n ma. ² Isayanka nde nu na, naxan xanin koore walaxē saxan nde. Na jē fu nun naani nan yi ki. N mu a kolon xa a fate yati nan siga, xa na mu a xaxili gbansan. Ala a kolon. ³ Hali Ala gbansan nan to a kolon, xa a fate yati nan siga, xa na mu a ra a xaxili gbansan, n fe kerēn nan kolon, ⁴ na xēmē xaninxī nē ariyanna. Menni a naxa fee mē, naxee mu daxa adama xa e masen a boore bē. ⁵ N bara na xēmē matōxōe. N tan nan lanxi na xēmē ma, kōnō n mu wama n yetē matōxōfe. N nan n ma sēnbētareya gbansan nan matōxōma.

⁶ Kōnō xa n bara wa n yetē matōxōfe, na mu findima xaxilitareja ra, barima n naxan birin falama a findixi nōndi nan na. N mu na birin falama xē, alako mixie naxa n ma fe ite dangife e naxan toma a nun e naxan mema n xun ma. ⁷ Na laamatunyie to magaaxu, n naxa dundu.

Ala naxa tōrē nde dōxō n ma, naxan fatanxi Sentanē xa malekē ra, alako n naxa n yetē igbo na laamatunyi magaaxuxie xa fe ra. ⁸ N naxa Ala maxandi sanmaya saxan a xa na tōrē ba n ma, ⁹ kōnō a naxa a masen n bē, «N ma hinne bara i rali. I n ma sēnbē kamalixi kolonma i xa sēnbētareya nan kui.» Na nan a toxi n nan n ma sēnbētareya matōxōma, alako Ala xa Mixi Sugandixi sēnbē xa lu n bē. ¹⁰ Na nan a toxi sēnbētareya rafanxi n ma. Hali na findi konbi ra, hali na findi fe xōrōxōe ra, hali na findi paxankatē nun tōrē ra n bē Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, na birin nafan n ma, barima n a kolon n sēnbē sōtōma n ma sēnbētareya nan kui.

¹¹ Wo bara a niya n xa wōyēn alō daxui. A nu lanma nē wo tan yati xa fe fanyi fala n ma fe ra. Hali n ma fe to goroxi, n mu xurun na xēera fisamantee ya i. ¹² N bara n ma xēeraya fōxie masen wo bē, n to tōnxumae, fe magaaxuxie, nun kaabanakoe raba wo tagi duluxōtōe xungbe kui. ¹³ Fe kerēn gbansan nan na, n mu naxan nabaxi wo ra alō n a raba danxaniyatōe jama gbētēe ra ki naxē. N mu tin findide kote ra wo tan bē. Xa na mu rafan wo ma, wo xa dijē.

¹⁴ N redixi n ma biyaasi saxan nde rabafe ra wo xōnyi. N mu findima kote ra wo

be de, barima n mu wama wo harige xɔn ma. N wama wo tan yati nan xɔn ma. A mu lanma die xa feere fen e barimixie be. A lanma barimixie nan xa feere fen e xa die be.¹⁵ N tan bara tin feere fende wo be. N bara tin n yete fide wo be. N to wo xanuxi a gbe ra, wo tan nde bama na xanunteya nan na n tan be?

¹⁶ Awa yire, kɔnɔ n mu findixi kote ra wo be. Nde a falama a kɔcta mixi nan n na, a n bara wo masɔtɔ kɔcta wali ra.¹⁷ Kɔnɔ n xa wo maxɔrin, n bara wo rawali n ma xeeerae saabui ra?¹⁸ N naxa Tito mayandi a xa siga wo yire. N man naxa n ngaxakerenyi gbete xee naxan a matima. Tito wo rawali ne? N nun Tito mu jere xaxili kerɛn xa fari? A mu n tan xa fɔxi raba?¹⁹ N xanuntenyie, kabi temui xɔnnakuye wo jɔxɔ a ma muxu na muxu yete nan xunmafalafe, kɔnɔ muxu na Ala xa Mixi Sugandixi xa masenyi nan tife wo be Ala ya xɔri alako wo xa danxaniya xa sabati.

²⁰ Kɔnɔ n bara gaaxu n wo jere ki nde life naa naxan mu rafan n ma. Temunde n fan jere ki mu fama rafande wo ma. N bara gaaxu n na siga wo xɔnyi n yi fee nan lima naa: lantareya, tɔɔne, xɔnnanteya, boore matandi, wɔyɛn jaaxi, naafixiya, yete igboja, nun paxasi.²¹ Yi biyaasi n bara gaaxu Ala fama ne n ma fe ragorode wo saabui ra, n fa nimisa wo xa yunubie xa fe ra, mixi ndee mu gbilen naxee fɔxɔ ra, alɔ səniyentareja, yɛnɛ, nun langoeja.

13

Pɔlu xa biyaasi saxan nde

¹ N ma biyaasi saxan nde nan yi ki wo xɔnyi. «Fe birin makiitima seede firin, xa na mu, seede saxan nan xui ma.»² N to n ma biyaasi firin nde raba wo xɔnyi, n naxa a fala wo be, «N na fa, n mu djenema mixi yo ma.» Yakɔsi, hali n na yire makuye, n man bara gbilen na wɔyɛnyi ma mixie be, naxee nu bara yunubi raba, a nun mixi gbetee.³ Wo wama a kolonfe xa Ala xa Mixi Sugandixi na wɔyɛnfe n saabui nan na. Wo fama na kolonde, barima a sənbɛ mu xurun wo be. A sənbɛ gbo wo ya ma.⁴ Mixie naxa a mabanban wuri magalanbuxi ma a xa sənbetareya kui, kɔnɔ Ala naxa a rakeli faxe ma sənbɛ ra. Muxu tan fan, muxu sənbɛ mu gbo, kɔnɔ muxu fama ne lude a səeti ma wo malife ra Ala sənbɛ saabui ra.

⁵ Wo xa wo yete mato a kolonfe ra xa wo danxaniyaxi. Wo xa na mato a fanyi ra. Wo mu a kolon Ala xa Mixi Sugandixi Isa na wo bɔjɛ i? Kɔnɔ xa wo bara a to wo mu danxaniyaxi, Isa mu na wo bɔjɛ i de!⁶ Wo xa a kolon muxu tan danxaniyaxi.⁷ Muxu

Ala maxandima wo bε alako wo naxa fe jaaxi yo raba. Muxu mu wama wo xa lu tinxinyi kui alako muxu xa xili fanyi sotø. Muxu wama na nan xɔn wo tan bε, alako wo xa lu kira fanyi xɔn, hali mixi nde kiiti jaaxi dɔxɔma muxu ma.⁸ Muxu tan mu nɔma nɔndi matandide, fo muxu xa bira a fɔxɔ ra.⁹ Xa muxu sɛnbe xurun, kɔnɔ wo gbe naxa gbo, muxu bara nelexin. Muxu Ala maxandima ne alako wo xa danxaniya xa kamali.¹⁰ N na bataaxe sɛbefɛ wo ma yire makuye barima n mu wama fe xɔrɔxɔe falafe wo bε wo ya xɔri. Marigi bara n xee a xili ra alako n xa wo mali, wo xun nakanafe mu na naxan na.

¹¹ N ngaxakerenyie, a dɔnxɔe ra, Ala, xanunteya nun bɔŋesa kanyi xa lu wo sɛti ma, wo xa sɛewa, wo xa kamali, wo xa wo bore ralimaniya, wo xa lan wo bore ma, wo xa lu bɔŋesa kui.¹² Wo xa wo bore xeebu sunbui sɛniyɛnxi ra. Sɛniyentɔe birin bara wo xeebu.¹³ Ala xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne wo ra, Ala xa wo xanu, Ala Xaxili Sɛniyɛnxi xa lu wo bɔŋe i.